

Sygn. akt V KK 296/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Józef Szewczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **A.K.**

skazanego z art. 278 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 6 października 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w Ś.

z dnia 3 listopada 2014 r., sygn. akt II K .../11,

1. uchyla zaskarżony wyrok w odniesieniu do A.K. w zakresie punktu 3, 7 i 8 i na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. postępowanie karne o czyn z art. 278 § 1 k.k. umarza,

2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 lipca 2011 r. A. K. przedstawiono zarzut popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. polegającego na tym, że „na przełomie miesiąca styczeń-luty 2011 r. w S. z pomieszczenia garażowego dokonał zaboru w

celu przywłaszczenia szlifierki stołowej elektrycznej na dwa kamienie wartości 90 zł, dwóch szpadli ogrodowych wartości łącznie 60 zł, sekatora FISKARS wartości 100 zł, akcesorii wędkarskich w postaci podpórki pod wędkę z czujnikiem elektronicznym wartości 70 zł, podpórki pod wędkę w ilości 6 sztuk wartości łącznie 60 zł, podbieraka srebrnego i siatki w kolorze czarnym wartości 40 zł, czym działał na szkodę Z. M.”.

Prokurator Rejonowy w Ś. w dniu 16 września 2011 r. wniósł akt oskarżenia i oskarżył:

T. C., M. C. i M. M. o to, że:

1. „w nocy z 12/13 marca 2011 r. w S. działając wspólnie i w porozumieniu oraz z nieletnim dokonali włamania do pomieszczenia gospodarczego, poprzez wyłamanie drzwi wejściowych, a następnie kradzieży piły spalinowej GTW 52/8 marki GARDE TECH wartości 320 zł, plastikowego pojemnika z zawartością 20 litrów oleju napędowego o wartości co najmniej 97 zł, rolki folii kiszonkarskiej o nieustalonej wartości, czym działali na szkodę An. K., tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.,

M. M. i A.K. o to, że:

2. na przełomie miesiąca styczeń-luty 2011 r. w S. działając wspólnie i w porozumieniu z pomieszczenia garażowego dokonali zaboru w celu przywłaszczenia szlifierki stołowej elektrycznej na dwa kamienie wartości 90 zł, dwóch szpadli ogrodowych wartości łącznie 60 zł, sekatora FISKARS wartości 100 zł, akcesorii wędkarskich w postaci podpórki pod wędkę z czujnikiem elektronicznym wartości 70 zł, podpórki pod wędkę w ilości 6 sztuk wartości łącznie 60 zł, podbieraka srebrnego i siatki w kolorze czarnym wartości 40 zł, czym działali na szkodę Z. M., tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.,

M. M. o to, że:

3. w miesiącu maju 2010 r. w S. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 22 sztuk butelek pojemności 0,7 litra każda z zawartością wina ”własnej roboty” wartości łącznej 440 zł, czym działał na szkodę G. P., tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.,

T. T. o to, że:

4. w nocy z 12/13 marca 2011 r. w S. nabył od M. M. piłę spalinową GTW 52/8 marki GARDE TECH wartości 320 zł, plastikowy pojemnik z zawartością 20 litrów oleju napędowego o wartości co najmniej 97 zł, za kwotę 70 zł wiedząc o tym, że

pochodzą one z przestępstwa, czym działał na szkodę An. K., tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.”

Wyrokiem z dnia 3 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy w Ś.:

1. oskarżonych T. C., M. C. i M. M. uznał za winnych popełnienia czynu opisanego w pkt 1 i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. skazał ich na kary po roku pozbawienia wolności,
2. ustalając, że czyn opisany w pkt 2 stanowi wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. postępowanie karne przeciwko oskarżonym A. K. i M. M. o czyn ten umorzył,
3. oskarżonych A.K. i M. M. uznał za winnych popełnienia czynu opisanego w pkt 3 i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. skazał ich na kary po 3 miesiące pozbawienia wolności,
4. ustalając, że czyn opisany w pkt 4 stanowi wykroczenie z art. 122 § 1 k.w. na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. postępowanie karne przeciwko oskarżonemu T. T. o czyn ten umorzył,
5. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone w pkt 1 i 3 i wymierzył oskarżonemu M. M. karę łączną roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności,
6. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 2 k.k. i art. 73 § 2 k.k. warunkowo zawiesił oskarżonym T. C., M. C., M. Mi. i A. K. wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności na okres 3 lat próby, w okresie której oddał ich pod dozór kuratora,
7. na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał oskarżonych T. C., M. C., M. M. i A.K. do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz An. K. kwoty po 139 zł w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,
8. na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał oskarżonych M. M. i A.K. do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz G. P. po 220 zł w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia,
9. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego M. M. od ponoszenia kosztów sądowych w tym od opłaty, a poniesionymi wydatkami obciążył Skarb Państwa,
10. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonych T. C., M. C., A.K. na

rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe oraz wymierzył T. C. i M. C. opłaty w kwotach łącznych po 230 zł, A. K. kwotę 110 zł.

Wyrok ten został zaskarżony jedynie przez obrońcę oskarżonego M. C., zaś wobec pozostałych oskarżonych uprawomocnił się w dniu 11 listopada 2014 r.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść oskarżonego A.K. w części dotyczącej skazania w pkt 3 wyroku za czyn z art. 278 § 1 k.k. oraz orzeczonego w pkt 7 i 8 obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych An. K. i G. P., wniósł Prokurator Generalny i zarzucając:

1. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 14 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., polegające na skazaniu A.K. w pkt 3 wyroku za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., popełnione na szkodę G. P. oraz zobowiązaniu go w pkt 8 orzeczenia, na podstawie art. 72 § 2 k.k., do naprawienia szkody na rzecz tego pokrzywdzonego, pomimo braku skargi uprawnionego oskarżyciela, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.,
2. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 72 § 2 k.k., poprzez zobowiązanie oskarżonego na podstawie tego przepisu w pkt 7 wyroku do naprawienia szkody na rzecz An. K. w sytuacji, gdy oskarżony w ogóle nie został skazany za przestępstwo popełnione na szkodę tego pokrzywdzonego.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części oraz umorzenie postępowania przeciwko A. K. o czyn z art. 278 § 1 k.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, stąd jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Słusznie podnosi skarżący, że w niniejszej sprawie wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

Analiza akt sprawy nie pozostawia wątpliwości, że w toku postępowania przygotowawczego A. K. przedstawiono wyłącznie jeden zarzut, tj. zarzut popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. na szkodę Z. M.

Także treść aktu oskarżenia bezsprzecznie dowodzi, że A. K. został oskarżony jedynie o popełnienie czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa określonego w art. 278 § 1 k.k. na szkodę Z. M. Na okoliczność wyłącznie tego czynu oskarżony składał także wyjaśnienia w toku postępowania sądowego przed Sądem Rejonowym w Ś..

Istotne jest ponadto, że w sprawie nie doszło do rozszerzenia granic skargi przez oskarżyciela w trybie art. 398 k.p.k.

W tych okolicznościach przypisanie A. K. wyrokiem Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 3 listopada 2014 r. przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. popełnionego na szkodę G. P., o dokonanie którego oskarżyciel publiczny oskarżył wyłącznie M. M. i w konsekwencji zobowiązanie A.K. do naprawienia szkody na rzecz tego pokrzywdzonego, nastąpiło z naruszeniem zasady skargowości określonej w art. 14 § 1 k.p.k. Brak skargi uprawnionego oskarżyciela jest okolicznością wyłączającą postępowanie, określoną w art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., a skazanie w sytuacji wystąpienia tej przesłanki stanowi uchybienie, o którym mowa w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. zaliczane do katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych, przesądzających o konieczności uchylenia dotkniętego nią orzeczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2010 r., II KK 191/10, LEX nr 653676 i z dnia 17 maja 2011 r., III KK 96/11, LEX nr 795787).

Nie ulega również wątpliwości, że Sąd Rejonowy w Ś. dopuścił się rażącego naruszenia art. 72 § 2 k.k., skoro nałożył na podstawie tego przepisu na A.K. obowiązek naprawienia szkody na rzecz An. K. Zgodnie bowiem z przepisem art. 72 § 2 k.k. sąd zawieszając wykonanie kary, może zobowiązać skazanego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem. Oczywistym jest zatem, że w sytuacji, gdy A. K. nie został oskarżony, a w konsekwencji skazany, za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. popełnione na szkodę An. K., nie zostały spełnione warunki określone przepisem art. 72 § 2 k.k. uprawniające do nałożenia nań obowiązku naprawienia szkody.

W konsekwencji stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy w Ś. zobowiązując w pkt 7 wyroku z dnia 3 listopada 2014 r. A.K. do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz An. K. kwoty 139 zł w terminie 2 miesięcy od uprawomocnienia się

orzeczenia rażąco naruszył przepis art. 72 § 2 k.k. Jest oczywiste, że uchybienie to miało istotny wpływ na treść wydanego wyroku.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił wyrok w zaskarżonej części, tj. w zakresie jego pkt 3, 7 i 8 i na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. umorzył postępowanie karne przeciwko A. K. o czyn z art. 278 § 1 k.k. przypisany mu w pkt 3 wyroku.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k.

kc